

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 5P/51/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5914205506
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Majerčíková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2014:5914205506.1

Uznesenie

Okresný súd Ružomberok samosudkyňou JUDr. Jankou Majerčíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa M., nar. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov matky: A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. a otca P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L., maloleté dieťa tohto času umiestnené v resocializačnom zariadení R., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, o návrhu matky na zrušenie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e výchovné opatrenie nariadené rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 5P/75/2012-25 zo dňa 06.12.2012.

Súd u r č u j e nad výchovou maloletého M., nar. XX.XX.XXXX dohľad.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 11.07.2014 matka maloletého dieťaťa žiadala, aby súd zrušil výchovné opatrenie na základe, ktorého bol maloletý umiestnený v resocializačnom zariadení od 31.10.2012 s tým, aby bol vrátení do rodinného prostredia, a to do osobnej starostlivosti matky. Maloletý M. je vytrhnutý z rodinného prostredia už viac ako rok a pol, a v resocializačnom stredisku nemal vážnejšie problémy, je prispôsobivý, študuje, snaží sa ukončiť si stredoškolské vzdelanie, ktoré začal, keď bol ešte v rodinnom prostredí. Školu navštevuje pravidelne, chodí domov na priepustky a správa sa slušne a primerane jeho veku. Matka má za to, že rodinné prostredie a jeho mladší brat A. vo veku troch rokov, ktorý ho sústavne doma očakáva, mu viac prospíše ako uzatvorené prostredie v ktorého izolácii teraz žije a necíti sa tam najlepšie. Rodina ako základná bunka spoločnosti patrí k sebe a dlhodobé odlúčenie neprospeje ani bratskému vzťahu z dôvodu, že medzi nimi je vyvinuté silné súrodenecké puto a v súčasnosti sú odlúčení. Maloletý M. veľmi chýba ako súčasť rodiny aj starým rodičom, ale najmä rodičom. M. si svoje neprispôsobivé správanie uvedomil a chce sa vrátiť domov.

V súlade s ustanovením § 101 ods. 2 OSP súd konal a rozhodol v neprítomnosti otca maloletého dieťaťa, ktorý napriek predvolaniu svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil a ani nežiadal o odročenie pojednávania.

Matka maloletého dieťaťa vo svojej výpovedi na pojednávaní zotrvala na písomne podanom návrhu ako aj na dôvodoch v ňom uvádzaných. Potvrdila, že s maloletým synom je v pravidelnom kontakte, syn sa zlepšil pokiaľ bol aj doma, v domácom prostredí nebol s ním žiaden problém. Matka uviedla, že je schopná zvládnuť výchovu maloletého M., ktorý sa domov veľmi teší a chce, aby sa zaradil do normálneho života s tým, že mu verí a chce mu dať šancu, aby preukázal, že výchovné opatrenie splnilo svoj účel.

Svedkyňa O., psychologička R. uviedla, že s maloletým pracuje od jeho nástupu do uvedeného zariadenia, je to veľmi citlivý chlapec, všetko vnímal citlivo, je veľmi naviazaný na mamu, rovnako aj mama na neho, postupne sa rozbehol aj v škole, spočiatku mal odpor, bol veľký futbalista avšak počas pobytu v zariadení mal aj obdobie stagnácie, kedy ho prestal baviť futbal, nemal o nič záujem, potom sa to však zlepšilo. V minulý mesiac prebehla rodinná terapia, kde bola prizvaná aj matka a dohodli sa na tom, že M. zostane v ich zariadení do 18. roku veku, postupne nabehnú na adaptačný proces, kde bude viac doma adaptovať sa na domáce prostredie a menej v ich zariadení a takto bude postupne pripravovaný na návrat do domáceho prostredia, je však precitlivý, chce ísť domov, túži ísť domov nakoľko sa s maloletým M. rozprávala. S M. je veľmi dobrá práca, dosiahol veľmi dobré výsledky, spolupracuje sa s ním veľmi dobre, komplikovanejšia je spolupráca s rodičmi maloletého. Zároveň však vyjadrila obavy z jeho návratu do domáceho prostredia, keďže maloletý je veľmi neistý, ovplyvniteľný, obáva sa toho, že v domácom prostredí stratí kontakt na ich zariadenie, pričom by prospelo keby v určitých intervaloch dochádzal aj do ich zariadenia, kde by sa mohli porozprávať. V zariadení si zvykol, ostatní ho rešpektujú, má ich dôveru, vypracoval sa a takéto postavenie v zariadení sa mu páči.

Kolízny opatrovník s návrhom matky na zrušenie výchovného opatrenia nesúhlasil z dôvodu, že maloletý M. je neistý, pri osobnom rozhovore maloletý uviedol, že stotožnený s pobytom v uvedenom zariadení a dvakrát sa vyjadril, že sa bojí príchodu domov. Pokiaľ by aj bol ukončený pobyt v resocializačnom zariadení, maloletému by bol nariadený dohľad, nie je zrejme ako by sa toto výchovné opatrenie vykonávalo a realizovalo, v okrese P. nie je zariadenie zamerané na poresocializačnú starostlivosť. Najvhodnejšie by bolo, aby maloletý absolvoval aj poslednú adaptačnú fázu v resocializačnom zariadení, kde sa bude pripravovať na odchod zo zariadenia. Výchovné opatrenie plní svoj účel, avšak bolo by potrebné, aby sa realizovalo do osemnásteho roku veku maloletého.

V rámci dokazovania sa súd oboznámil s obsahom listín založených v spise, ako aj s obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 7P/75/2013 a 7P/33/2013, ktorým zistil a ustáli nasledovný skutkový a právny stav:

Predbežným opatrením nariadením uznesením Okresného súdu Ružomberok č.k. 5P/75/2012-8 zo dňa 25.10. 2012 bol maloletý M.ar. XX.XX.XXXX odovzdaný do dočasnej starostlivosti resocializačného centra R. R. a to až do rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia podľa §37 ods.3 písm.c/ Zákona o rodine. K takémuto opatreniu došlo z dôvodu problematickeho správania maloletého , ktorý začal užívať drogy, pod ich vplyvom sa správanie maloletého výrazne zmenilo. Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 5P/75/2012-25 zo dňa 06.12.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 15.01.2013 bol maloletý M. odňatý z osobnej starostlivosti matky a bolo nariadené výchovné opatrenie a to pobyt v resocializačnom zariadení R..

Podľa správy R., maloletý v priebehu resocializačného procesu v ich zariadení postupne prechádzal rôznymi resocializačnými fázami. Za posledné obdobie je jeho psychický stav nezmenený a zodpovednosť k povinnostiam vo vzťahu ku škole a vo vzťahu k zariadeniu je dostačujúca požiadavkám kladeného na neho samotného a to primerane k jeho adolescentnému vývinovému obdobiu. Maloletý prejavuje záujem o pokračovanie v štúdiu aj pre ďalší školský rok. Otázky odchodu zo zariadenia sa viažu aj o obavy zníženia výkonu a slabej výdrže pri dosahovaní študijných výsledkov a predčasného ukončenia štúdia. Motivácia pre odchod zo zariadenia zo strany matky je spojená s okamžitou možnosťou jeho zaradenia do kurzu pre vodičské oprávnenie a zvéračského kurzu. U maloletého pretrvávajú pozitívne emócie vo vzťahu k vlastnej matke, má snahu byť v blízkosti svojej matky a rodiny. Jeho citový vzťah je silný k mladšiemu bratovi a menovaný je od matky motivovaný tým, že môže jej byť nápomocný a oporou práve pri podpore výchovy mladšieho syna. Matka dieťaťa počas celého pobytu nie je stotožnená s pobytom syna v zariadení. Správanie maloletého je v súčasnosti ustálené, je badateľná náchylnosť byť dôverčivý a manipulovateľný. Navonok sa jasne neprejavuje, ale postupne uplatňuje komunikačný záujem s ostatnými klientmi zariadenia, osobnostné parametre sú akceptovateľné. Vzhľadom na všetky sledované atribúty vnímajú stav v chránenom prostredí za ustálený a napĺňanie výchovného opatrenia hodnotia v progresívnej línii, čiže pozitívne. Psychologička R. však odporúča postupný resocializačný adaptačný proces do rodinného prostredia maloletého a to konkrétne s dlhšími a častejšími pravidelne naplánovanými návštevami, resp. priepustkami spojenými

s povinnosťami vo vzťahu ku škole, futbalovým tréningom a pomoci v domácnosti. Ďalej je potrebná aktívna spolupráca s rodičmi prostredníctvom vopred dohodnutej rodinnej terapie. V prípade záujmu sa matke ponúka možnosť priameho predĺženého pobytu v zariadení, a to za účelom bližšieho vzťahu so synom mimo domáceho prostredia. V prípade ukončenia výchovného opatrenia psychologička uvedeného zariadenia navrhuje naďalej dohľad nad maloletým a pravidelnú spoluprácu a kontrolu na základe internej dohody s ich resocializačným zariadením.

Podľa § 37 ods. 2/ a, b, c, d Zákona o rodine:

ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,

b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,

c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývoj; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,

d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach.

Podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine/ a, b ,c, Zákona o rodine:

Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu

a) pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky, najdlhšie na šesť mesiacov,

b) pobyt v špecializovaných zariadeniach najdlhšie na šesť mesiacov,

c) pobyt v resocializačnom stredisku pre drogovu závislých.

Podľa § 37 ods. 5 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, ak je v ňom maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 37 ods. 6 Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia po uplynutí obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení. Výchovné opatrenie súd zruší, ak splnilo svoj účel. Súd môže rozhodnúť o uložení iného vhodného výchovného opatrenia, ak je to v záujme maloletého dieťaťa.

Rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia, za výchovu a vývoj dieťaťa nesú spoločnú zodpovednosť. Následkom vád vo výkone rodičovských práv a povinností môže byť uloženie výchovného opatrenia. Pri intenzívnejších poruchách súd musí adekvátne rozhodnúť aj o prísnejších a efektívnejších výchovných opatreniach, ktoré sú uvedené v § 37 ods. 3 Zákona o rodine. Z pravidla súd tak pristúpi v prípade, ak to vyžaduje záujem na priaznivom psychickom, fyzickom a sociálnom vývoji maloletého. Súd v takom prípade môže aj napriek nesúhlasu rodičov odňať maloleté dieťa z ich osobnej starostlivosti a nariadiť maloletému dieťaťu pobyt v uvedených zariadeniach. Resocializačné strediská, ktorých úlohou je aj výkon výchovných opatrení podľa § 37 ods. 3 sa zriaďujú na účely aktivizovania vnútorných schopností detí na prekonanie psychických, fyzických a sociálnych dôsledkov drogových závislostí alebo iných závislostí a na zapojenie sa do života v prirodzenom prostredí. Po uložení výchovného opatrenia súd sleduje vykonávanie tohto výchovného opatrenia, a to aj prostredníctvom orgánu Sociálnoprávnej ochrany detí, ak by sa javilo, že výchovné opatrenie splnilo svoj účel, súd ich výchovné opatrenie zruší.

V danom prípade bol maloletý umiestnený v resocializačnom zariadení R. z dôvodu problémového správania súvisiaceho s užívaním viacerých psychoaktívnych látok. V súčasnosti je jeho osobnosť stabilizovaná, psychický stav nezmenený a zodpovednosť k povinnostiam vo vzťahu ku škole a vo vzťahu k zariadeniu je dostačujúca požiadavkám kladeného na samotného maloletého a primerane k jeho adolescentnému vývinovému obdobiu. Tolerancia na stres, frustračná a úzkostná krivka je v norme, je však badateľná náchylnosť byť dôverčivý a manipulovateľný. Pobyt v resocializačnom zariadení plní svoj účel a výchovné opatrenie je efektívne.

Na základe zistených skutočností s poukazom na vyjadrenia matky, ako aj psychologičky z R. súd je toho názoru, že výchovné opatrenie splnilo svoj účel, opatrenie viedlo k náprave, maloletý si dostatočne uvedomil následky svojho správania, z toho dôvodu súd má za to, že výchovné opatrenie splnilo svoj účel, a preto uvedené výchovné opatrenie zrušil, keď neboli zistené žiadne výkyvy ani závady správania maloletého, ani žiadne narušenie či ohrozenie výchovy maloletého dieťaťa.

Po zrušení výchovného opatrenia je však potrebné sledovať, či trvajú účinky výchovného opatrenia, teda či výchovné opatrenie naozaj splnilo svoj účel a bolo efektívne, za tým účelom súd určil nad výchovou maloletého dohľad, ktorý bude súd vykonávať za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, prípadne ďalších neštátnych subjektov. Je potrebné si však uvedomiť, že rodičia maloletého dieťaťa sú úplne zodpovední za psychický, fyzický a sociálny vývoj svojho dieťaťa, vyžaduje sa používanie primeraných výchovných prostriedkov tak, aby nebolo ohrozené zdravie, dôstojnosť, duševný, telesný a citový vývoj dieťaťa. V prípade problémov je vhodné požiadať príslušné zariadenia o pomoc pri výkone rodičovských práv a povinností.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 146 ods. 1 písm. a/ OSP tak, že žiaden s účastníkov nemá právo na náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline písomne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 OSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 OSP).